

Eye Filmmuseum

BIS 2025-2028

Ondersteunende taken voor de filmsector

3

7

13

- 1 Missie & Visie**
- 2 Educatie – Landelijk Netwerk Filmeducatie**
- 3 Internationale promotie – SEE NL**

Film Catcher is een in samenwerking ontwikkelde, laagdrempelige, intuïtieve interface voor het filmarchief van Eye. Foto: Jordi Wallenburg

1 Missie & Visie

Eye staat midden in de levende beeldcultuur van deze tijd en is gids, pionier en schatbewaarder van de Nederlandse film. Het iconische museumgebouw aan de IJ-oever in Amsterdam is het enige filmmuseum van ons land. Het is een gastvrije ontmoetingsplaats voor alle liefhebbers van film, waar heden, verleden en toekomst van de film worden verkend. De filmische blik op de wereld en de actieve verbinding van de filmgeschiedenis met de wereld van nu staan daarbij centraal.

Met Eye zie je meer in film. Eye viert de rijkdom van film en de kunst van het bewegend beeld samen met een breed publiek van 2 tot 100 jaar. In vier filmzalen, tentoonstellingen, interactieve ervaringen, live events, educatieprogramma's, promotieactiviteiten, en online op de Eye Film Player brengt Eye mensen bij elkaar rond de onweerstaanbare kracht van film.

Eye Filmmuseum beheert het cinematografisch erfgoed van Nederland en is verantwoordelijk voor het duurzaam bewaren, contextualiseren en toegankelijk maken van de unieke internationale filmcollectie met meer dan 55.000 films in alle genres, die sinds 1946 is opgebouwd. De oudste films dateren van 1897. Voor Eye is de collectie en het beheer van het nationaal filmgeheugen het fundament en presentatie en (her)gebruik het doel.

Als nationaal filmmuseum heeft Eye belangrijke sector-ondersteunende taken voor het gehele filmveld, waaronder de coördinatie van het Landelijk Netwerk Filmeducatie en de internationale promotie van de Nederlandse film door het agentschap SEE NL.

1.1 Positionering

Het filmmuseum heeft sinds 1946 vele gedaantes gekend. De verhuizing van het Vondelpark naar een nieuw Collectiecentrum en een nieuw museumgebouw in Amsterdam-Noord, pal achter het Centraal Station, is succesvol gebleken. Sinds 2010 is Eye als landelijke erfgoedinstelling met sectorondersteunende taken de spil voor filmcultuur in Nederland en geleidelijk getransformeerd naar een eigentijdse netwerkorganisatie, gericht op kennisdeling en samenwerking.

Eye speelt vaak de rol van aanjager en verbinder en doet dat altijd in samenwerking met partners, zoals het Filmfonds, het funderend onderwijs, de Nederlandse Filmacademie, de filmfestivals en de brancheverenigingen. Eye ondersteunt onder andere brede initiatieven in de filmsector op het gebied van talentontwikkeling (Moving Arts Center Amsterdam), deskundigheidsbevordering (FilmForward), academische uitwisseling (Universiteit van Amsterdam), debat (NFF Extended) en vertoning (Korte Film Poule), en werkt veel samen met andere (boven)sectorale instellingen zoals het Nieuwe Instituut, Beeld & Geluid, LKCA en DutchCulture.

De collectie van Eye is ook onderdeel van een mondiaal netwerk van filmarchieven, zoals de International Federation of Film Archives (FIAP) en de Association of European Cinematheques (ACE), waar ook gerenommeerde filminstututen als het British Film Institute, Austrian Film Museum, Cineteca di Bologna, het Deutsches Filminstitut & Filmmuseum en de Cinémathèque française deel van uitmaken. Deze filmarchieven vullen elkaar aan en staan in verbinding met elkaar. De gebruikers van Eye en alle partners in het Nederlandse filmveld hebben daar door wereldwijd toegang tot een brede, internationale collectie.

Deze veelzijdigheid en de vele wijdvertakte samenwerkingen met het filmveld en het onderwijs hebben veel opgeleverd voor de Nederland filmsector als geheel. Het vermogen van het filmmuseum om zich open te stellen, wendbaar te zijn en zich steeds weer aan te passen aan een nieuwe tijd, ligt aan de basis van het succes van Eye als verbinder in de sector. Want juist film vraagt *altijd* om samenwerking en kan daardoor een verbindende rol spelen in een tijd waarin we soms in bubbels uit elkaar lijken te drijven. Eye ziet het dan ook als prioriteit om in de komende vier jaar, samen met de filmsector, nog meer ontmoetingen, meerstemmigheid en dialoog te faciliteren.

Verbinding

Film is de meest toegankelijke kunstvorm. Bijna iedereen heeft wel een herinnering aan een eerste vormende ervaring met film. Een moment dat je sterk emotioneerde, een nieuwe wereld die zich voor je opende, of een scène die je perspectief kantelde. Film biedt de kans om samen in het donker door de ogen van een ander te kijken, jezelf te herkennen in abstracties van beeld en geluid, of je te verliezen in een verhaal en daarna in gesprek te gaan. Dat is belangrijk, omdat veel mensen in deze tijd op zoek zijn naar verhalen, ontmoeting en verbinding. Als reactie op de ontworteling van de digitale tijd, wil Eye een ontmoetingsplek zijn voor mensen in dialoog rond films. Met de filmgeschiedenis als basis verkent Eye samen met de collega's uit de filmsector, het onderwijs en het publiek de plek van film in de huidige beeldcultuur, de impact van beeldverhalen en de nieuwe filmische verbeeldingsmogelijkheden door de technologische vooruitgang.

BIS-activiteiten

Eye valt sinds de vorige beleidsperiode onder een duaal beoordelingsregime en wordt zowel beoordeeld door de Raad voor Cultuur in het kader van de BIS als door een onafhankelijke visitatiecommissie in het kader van de Erfgoedwet. Het Landelijk Netwerk Filmeducatie (LNF) en het agentschap voor internationale filmpromotie SEE NL zijn de twee Eye-activiteiten die vallen onder het beoordelingskader van de BIS. Naast deze specifieke taken op het gebied van landelijke educatie en internationale promotie zet Eye zich in brede zin in voor een bloeiend filmklimaat in Nederland, met onder andere het beschikbaar maken van bijzondere films via de Korte Film Poule en de Eye Film Player. Eye is zich bewust van zijn verantwoordelijkheid binnen de cultuursector en de Nederlandse samenleving als geheel, en werkt op integrale en transparante wijze. Eye onderschrijft de Code Cultural Governance, de Code Diversiteit en Inclusie en de Fair Practice Code, en legt daarover **jaarlijks verantwoording** af in het bestuursverslag.

“Eye is known for its consistent self-reflection and avoidance of viewing technology as neutral or opportunistic. Eye places a strong emphasis on responsibility, considering societal and cultural effects.”

Michael Loebenstein (Directeur Austrian Film Museum)

Kernwaarden

De belangrijkste stakeholders van Eye zijn het publiek, de subsidiënten, de Nederlandse filmsector, de vele onderwijs- en onderzoekspartners en de internationale filmarchieven. Gedegen zelfevaluatie, publieksonderzoek en impactonderzoek zijn voor Eye van groot belang. Op basis daarvan wil Eye de

Foto: Corinne de Korver

komende jaren voortbouwen op dat wat in het verleden is neergezet. **Vijf kernwaarden** zijn hierbij het uitgangspunt.¹

Open

We gaan Eye als publieke erfgoedinstelling en enige filmmuseum in Nederland nog meer openstellen, en toegankelijker en aantrekkelijker maken voor iedereen die van film houdt. Dat betekent dat Eye nog rijker geschakeerd wordt qua publiek, personeel, partners en programmering. *Open* betekent ook dat gebeurtenissen in de buitenwereld vaker zullen doordringen in Eye. We gaan minder zenden en beter luisteren. Er komt meer ruimte voor dialoog naar aanleiding van film en we gaan experimenteren met nieuwe vormen daarvoor.

Open betekent ook oprechte interesse in de ander, letterlijk ruimte maken voor anderen in de zalen en het toelaten van nieuwe perspectieven in onderzoek en reflectie. Wat betekenen de maatschappelijke ontwikkelingen voor het filmveld? Hoe kunnen makers en kijkers, professionals en starters, jong en oud van elkaar leren? Eye kiest daarbij nadrukkelijk voor meerstemmigheid en wil niet alleen een 'safe space' zijn, maar ook een 'brave space', waar je het met elkaar oneens mag zijn en waar nieuwe dimensies worden verkend.

Nieuwsgierig

In de filmwereld verandert veel, zowel in het maken als in het tonen van films. Eye blijft samen met zijn partners op het scherpst van de snede onderzoek

¹ Elke vier jaar houdt Eye een *stakeholders meeting*, waarbij internationale deskundigen uit de filmsector, de museumwereld en de audiovisuele erfgoedsector Eye kritisch bevragen. Ook doet Eye elke vier jaar een publieksonderzoek. Zowel de laatste *stakeholders meeting* als het laatste publieksonderzoek vonden plaats in 2023. In 2022 werd Eye voor het laatste gevisiteerd door een commissie in het kader van de Erfgoedwet. Eye werd zeer positief beoordeeld. Voor 2024 staat een nieuw publieksonderzoek gepland, uitgevoerd door Sentomus, dat specifiek gericht is op de sociale impact van de museumactiviteiten. In 2024 wordt eveneens een inclusiescan uitgevoerd. Eye is daarvoor momenteel in gesprek met potentiële partners.

doen naar nieuwe technologische ontwikkelingen en neemt makers en publiek hierin mee. Voor de filmwereld is kunstmatige intelligentie zowel een bedreiging als een creatieve kans en Eye wil ruimte maken voor het gesprek daarover met de filmgemeenschap. Wat is de toekomst van film? Wat is de kracht en betekenis van cinema in een verzadigde beeldcultuur? En hoe gaan virtual reality en immersieve werken zich verder ontwikkelen?

Gastvrij

Eye is niet alleen een tempel voor de film, maar ook een informele en betaalbare ontmoetingsplaats, waar de filmgemeenschap en *alle* liefhebbers van film zich thuis moeten kunnen voelen. De Eye publieks-service scoort hoog in het laatste bezoekersonderzoek, maar we kunnen de ervaring bij binnenkomst in het museumgebouw nog prettiger en duidelijker maken. Eye is gastvrij voor filmmakers die hun films voor het eerst met het publiek willen delen (testscreenings en premières) en voor festivals die hun films (deels) in Eye willen programmeren. Filmprofessionals kunnen bij Eye debatten en samenwerkingen organiseren (met 50 procent branchekorting op zaalverhuur). Toegankelijkheid is een sterke waarde, waar we steeds weer nieuwe creatieve vormen voor vinden. In de nieuwe beleidsperiode wil Eye voorbeeldstellend worden in hoe film toegankelijk kan worden voor echt iedereen, dus bijvoorbeeld ook voor mensen met een auditieve, visuele of andere fysieke beperking.

Delen

Omdat Eye de nationale filmcollectie beheert voor *alle* Nederlanders en voor de hele filmsector, gaat Eye die collectie de komende jaren nog beter beschikbaar en zichtbaar maken, zowel fysiek als online. Daarbij hoort ook het delen van de collectie voor onderzoek en het ondersteunen en begeleiden van filmmakers, die met archiefmateriaal willen

werken. Eye gaat meer investeren in de succesvolle Eye Film Player, die tijdens de coronapandemie een vliegende start heeft gemaakt en doorontwikkeld zal worden. Door samenwerking met scholen, bibliotheken en prestigieuze partners zoals het Rijksmuseum, wil Eye de collectie, die nu al veel op reis is in het buitenland, nog zichtbaarder maken in Nederland. Ook de kennis van film en filmcultuur blijft Eye breed en actief delen, via onder andere het Landelijk Netwerk Filmeducatie, de Eye Study in het Collectiecentrum, de jaarlijkse *Eye International Conference* en de masteropleiding *Preservation and Presentation of the Moving Image* in samenwerking met de Universiteit van Amsterdam.

Maken

Eye gaat nog meer aandacht en zichtbaarheid geven aan het *maken* van films, bijvoorbeeld door ontmoetingen van makers te organiseren en te stimuleren in een *coworking space* en via filmclubs voor scriptschrijvers en cameramensen, en door meer van het maakproces van films te delen met het publiek. Eye gaat ook zelf meer ‘maken’ zoals *oral history*-projecten om kennis van de collectie te verdiepen en interviews met internationale gasten voor de socialemediakanalen. Talentontwikkeling voor jongeren wordt uitgebreid en hun stem wordt verankerd in de organisatie.

Film in beweging

Een nieuwe aanvraag voor vier jaar vraagt om verbeeldingskracht, want het filmveld is volop in beweging. Drie ontwikkelingen zullen in ieder geval een stempel drukken op deze periode:

Ten eerste is er wereldwijd een sterke toename in de productie van films, series, games en entertainment en verandert ook de wijze waarop bewegend beeld media worden geproduceerd. De filmkunst, waar Eye

zich in hoofdzaak op richt, bevindt zich in dit enorme, dynamische veld. Films van nu worden gemaakt in Hollywood, Bollywood en Nollywood, door filmmakers en filmauteurs, maar ook door Amazon, Netflix, Playstation, influencers, autodidacten, modehuizen, data-analisten en kunstmatige intelligentie. Tot dat krachtenveld wil Eye zich verhouden, niet om het kritiekloos te omarmen, wel om het te onderzoeken en de kansen voor de filmsector in kaart te brengen.

Daarnaast klinkt de roep van een jonge, multiculturele generatie om toegang tot en invloed op de culturele instituties steeds luider. En terecht, ‘diversiteit’ en ‘inclusie’ zijn geen vrijblijvende wensen of opties meer, maar onderdeel van een nieuwe meerstemmige realiteit. Vertegenwoordiging van deze stemmen is noodzakelijk om kwalitatief hoogwaardige programma’s te kunnen blijven maken en aan te sluiten bij jongere generaties al creatieve bron. Meerstemmigheid is de nieuwe norm.

En ten slotte de klimaatcrisis. Die komt nu letterlijk ‘binnen’ en zal de komende jaren veel meer aandacht gaan vragen van iedereen. Van zeespiegelstijging en orkanen tot warmere zomers en klimaatvluchtelingen. Ook de filmsector moet daar zijn positie in bepalen. Eye zal bewustzijn van en debat over de klimaatcrisis bevorderen via de verbeeldingskracht van film. Ook zal Eye zijn eigen voetafdruk verminderen, onder meer door een strenger reisbeleid te hanteren.

Uiteraard hebben ook andere culturele spelers met al deze ontwikkelingen te maken. Internationaal zijn er veel inspirerende voorbeelden van culturele instellingen die nieuwe wegen zijn ingeslagen.² We zullen ons daardoor laten inspireren in de komende beleidsperiode.

² Zie o.a. *Andras Szanto, The future of the museum. 28 Dialogues*. Hatje Cantz, 2020.

“One of Eye’s unique strengths as an institution is its holistic view of cinema, covering film’s entire journey from inception to the future, all rooted in science and evidence-based practices.”

Michael Loebenstein (Directeur Austrian Film Museum)

Campagnebeeld van filmprogrammareeks *Cinema Ecologica*

Foto: Nadine Smits

2 Educatie

Vlogs, Blockbusters, Instagram-stories, TikTok-video's: films maken en kijken is voor de meeste kinderen en jongeren dagelijkse kost. Maar hoe ga je om met de kracht van die beelden? Hoe haal je meer uit film? Welke woorden gebruik je om een film-ervaring te duiden? Hoe is het verhaal opgebouwd? En wat heb je nodig om zelf films te kunnen maken?

Bevragen wat je ziet en wat je maakt levert rijke gesprekken en inzichten op. Over de maatschappij, de geschiedenis, de maker en de kijker zelf. Want wie de taal van film beheerst zet de wereld en zichzelf in perspectief. Dat begint bij het bewust inzetten van film in het funderend onderwijs om leerlingen de filmtaal te leren beheersen.

Via verschillende sector-ondersteunende projecten streeft Landelijk Netwerk Filmeducatie ernaar om alle leerlingen in Nederland de kans te geven deze vaardigheden te ontwikkelen. Eye is de thuisbasis van het Landelijk Netwerk Filmeducatie, dat uit zes regionale hubs bestaat, en initieert en ontwikkelt daarnaast extra educatie-activiteiten samen met andere BIS-instellingen en relevante experts.

2.1 Het Landelijk Netwerk Filmeducatie

Eye is coördinator van het Landelijk Netwerk Filmeducatie (LNF). Bij de oprichting in 2000 was dit een klein netwerk van 18 landelijke aanbieders van filmeducatie, die zich vooral richtten op kennisuitwisseling. Dankzij een extra impuls van OCW in 2019 kon dit initiatief uitgroeien tot een landelijk netwerk van meer dan 400 onderwijs- en filmprofessionals, die samenwerken met het filmveld om filmeducatie een structurele plek te geven in het basis- en voortgezet

onderwijs. Het doel is om uiteindelijk alle leerlingen de taal van film te leren spreken zodat zij gelijke kansen krijgen in de gemediatiseerde samenleving.

Landelijk Netwerk Filmeducatie (LNF) is een bruisend netwerk van meer dan 400 onderwijs- en filmprofessionals in heel Nederland, dat ervoor zorgt dat leraren alle films en lessen die geschikt zijn voor het onderwijs op één plek kunnen vinden. Leraren en lerarenopleiders ontvangen nascholing en leraren-in-opleiding kunnen zich via een minor specialiseren in filmeducatie. LNF helpt ook de filmproducenten en distributeurs om hun weg te vinden naar het onderwijs. LNF bevordert samenwerking met de filmtheaters en de filmfestivals en helpt scholen om financiering aan te vragen voor filmworkshops en filmapparatuur voor hun leerlingen.

Iedereen in Nederland die zich bezighoudt met filmeducatie is lid van het netwerk: film leraren uit het basis- en voortgezet onderwijs, lerarenopleiders, filmmakers, distributeurs en alle filmeducatie-aanbieders zoals IFFR, Movies that Matter, Bekijk 't en Common Frames. Het netwerk initieert en coördineert landelijk, de filmhubs werken regionaal. De zes regionale filmhubs ontvangen financiering van het Filmfonds, het landelijk netwerk van OCW.

Verankeren van filmeducatie in het onderwijscurriculum³

Het LNF is de verbindende factor in Nederland op het gebied van filmeducatie. LNF werkt samen, deelt kennis en de leden zorgen samen voor de promotie en de toegankelijkheid van film en film-cultuur in het funderend onderwijs. Wat is er nodig om elke leerling de taal van film te leren spreken?

³ Onderzoek verankering filmeducatie, Emiel Copini, 2022

⁴ Onderzoek behoefte docent, Motivaction 2020

Ervaringen in het netwerk leren dat filmeducatie aan vijf voorwaarden moet voldoen om verankerd te zijn in het onderwijs:

- 1 Een heldere visie op filmeducatie binnen scholen
- 2 Deskundige leraren
- 3 Een onderwijsprogramma met kwalitatief hoogwaardige lessen(reeksen) en relevante films
- 4 Expertise van filmprofessionals in de scholen
- 5 Aansluiting bij de leerlingen

In deze vooruitblik op de komende beleidsperiode 2025-2028 licht LNF hier per activiteit de behaalde doelen rond deze voorwaarden geïntegreerd toe. Criteria als *good governance*, *fair pay*, duurzaamheid en inclusie neemt LNF integraal mee in dit activiteitenplan.

Visie op filmeducatie

Veel leraren gebruiken dagelijks beeld, geluid en film in de klas.⁴ Toch nemen momenteel slechts enkele scholen filmeducatie op in hun schoolplan. In de afgelopen beleidsperiode is LNF daarom gestart om samen met de regionale filmhubs *pionierende scholen* op dit vlak voor het voetlicht te brengen in artikelen en films, en zo hun kennis en ervaringen te delen. Daarnaast is het schrijven van een schoolbrede visie op filmeducatie opgenomen in de nieuwe opleiding tot filmvakdocent op de lerarenopleidingen.

Wat gaat LNF doen in 2025-2028?

- Pionierende scholen als ambassadeurs (blijvend) zichtbaar maken
- Aandacht vragen voor een schoolbrede visie op filmeducatie in de lerarenopleidingen
- Schoolhoofden verbinden via kenniskringen om het ontwikkelen van visies op filmeducatie te stimuleren en te borgen
- Krachten bundelen met PO- en VO-raad
- Samenwerking intensiveren met Netwerk Media-

wijsheid, Netwerk Digitaal Erfgoed en Stichting Leerplan Ontwikkeling (SLO) voor een integrale visie.

Deskundige leraren

Het is in de afgelopen vier jaar gelukt om de expertise van filmprofessionals en lerarenopleiders zo te verbinden dat verschillende hogescholen en universiteiten nu *geaccrediteerde minoren, specialisaties en keuzevakken* op het gebied van filmeducatie aanbieden. Het netwerk heeft binnen vier jaar verschillende nieuwe minoren en leergangen kunnen ontwikkelen, accrediteren én uitvoeren. Dit laat zien dat ook onderwijsbestuurders de kracht van goed film onderwijs in hun opleidingen erkennen. Het is een voorbeeld van co-creatie in optima forma, met een permanent en noodzakelijk reflectieproces, waarin het netwerk leerdoelen en leeruitkomsten voor filmbekwame leraren in het basisonderwijs en voortgezet onderwijs voortdurend heeft aangescherpt en verbeterd.

Door veel kennis van filmprofessionals en financiële middelen te investeren in de hogescholen en door modules en evaluaties te delen, bracht het Landelijk Netwerk Filmeducatie de opleidingsprogramma's voor film leraren naar een hoog niveau, wat resulteerde in erkenning van het Centrum voor Post Initieel Onderwijs Nederland (CPION). De culminatie van al deze inspanningen is de post-hbo-opleiding tot filmbekwaam docent *On the Movie*, een samenwerking met de Breitner Academie, de Nederlandse Filmacademie en het Lectoraat Kunsteducatie aan de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten.

Om de activiteiten rond deskundigheidsbevordering van leraren zichtbaar én laagdrempelig te maken ontwikkelde LNF de grote landelijke campagne *Filmleerbaar van het Jaar*. Sinds drie jaar voert LNF die uit in samenwerking met de zes regionale filmhubs.

De zes finalisten komen uit het hele land (van Houten tot Leeuwarden en van Nijmegen tot Zierikzee) en worden gekozen door een regionale vakjury van onderwijs- en filmspecialisten. De landelijke winnaar wordt bepaald door een gemiddelde van publieksstemmen en een vakjury van leerlingen, leraren, journalisten en filmmakers.

Deze campagne is niet alleen een zichtbaarheids-campagne. Alle deelnemende film leraren zijn lid van het netwerk en denken mee over leerlijnen en *tutorials* voor leraren. Daarnaast geven ze workshops bij docentendagen van de filmhubs in de regio. De film leraren die via deze campagne worden 'gevonden in het veld' verbreden de blik van het netwerk en bieden de mogelijkheid tot toetsing van de ontwikkelde lesprogramma's.

Wat gaat LNF doen in 2025-2028?

- Samen met hogescholen en universiteiten het aantal geaccrediteerde minoren, specialisaties en keuzevakken op het gebied van filmeducatie uitbreiden, met name buiten de Randstad
- Kunstvakdocenten voorbereiden op toevoeging van film als keuze-eindexamenvak
- Stimuleren van de opname van filmvaardigheden in de basisvaardigheden van alle lerarenopleidingen (onder andere lessen in bewuster kijken en maken van films)
- Korte, laagdrempelige cursussen en trainingdagen voor leraren op basisscholen en in het voortgezet onderwijs (inclusief speciaal onderwijs) aanbieden vanuit de regionale filmhubs
- Zichtbaar en laagdrempelig maken van de activiteiten rond deskundigheidsbevordering van film leraren via de grote landelijke campagne Filmleraar van het Jaar

- Samenwerking uitbreiden met Beeld & Geluid, Netwerk Mediawijsheid en Kennisnet om een gezamenlijk programma in te richten om leraren bewuster te leren werken met film, media, geluid en digitale middelen.

Helder onderwijsprogramma

In de afgelopen beleidsperiode heeft LNF een praktische visie op een filmonderwijsprogramma in het funderend onderwijs opgezet en die vertaald naar *Film & Kunst*, een leerlijn voor het kunstvakonderwijs met concrete lessen en filmtips. LNF ontwikkelde ook onderwijsprogramma's met lessen en films voor andere schoolvakken. Bij dit proces was de visie van de leraren steeds het uitgangspunt. Zij gaven advies, testten lessen of gaven feedback op teksten. Uiteraard werden zij altijd betaald voor hun inzet (*fair practice*).

Tot voor kort waren er weinig scholen met een meerjarenplan voor filmeducatie, maar er vinden op dit vlak wel degelijk vernieuwingen plaats, niet alleen *bottom up*, maar ook *top down*. Een voorbeeld van dat laatste is dat film nu is opgenomen in het curriculum als keuze-eindexamenvak binnen het vak Kunst. Aan het curriculum voor het vak Nederlands is *kijken* als vaardigheid toegevoegd (naast lezen, schrijven, spreken en luisteren). Ook gebruiken steeds meer leraren in het geschiedenisonderwijs film als historische bron en ziet men de urgentie om bij de lerarenopleidingen Geschiedenis ook film kennis aan te bieden in het curriculum om film als historische bron te kunnen beoordelen. LNF speelde in op deze vernieuwingen door samen met leraren(opleiders) per vak een dossier rond film te ontwikkelen (onder andere voor *Nederlands*, *Geschiedenis*, *Aardrijkskunde* en *Spaans*).

Wat gaat LNF doen in 2025-2028?

- Méér gemak bieden voor de leraar. LNF werkt toe naar één digitaal archief met beeld, geluid en film

Dorien Nannes & Maud Jacobs werden Filmleraren van het Jaar 2022. Foto: Corinne de Korver

voor leraren. Dit wil LNF samen doen met Stichting Leerplan Ontwikkeling, SchoolTV, Beeld & Geluid, Koninklijke Bibliotheek, Eye Filmmuseum, Movies that Matter, IDFA, Cinemember en Pathé. Momenteel zijn de films en onderwijsprogramma's van LNF te vinden op de website en in de filmdatabase van het Netwerk, het kanaal Netwerk Filmeducatie, op LessonUp, bij SchoolTV en op de websites en VOD-platforms van de leden en partners zelf

- Bijdragen aan de doorontwikkeling van Film als keuze-eindexamenvak binnen het vak Kunst. Om leraren te helpen om dit vak te implementeren en praktisch uit te voeren, past LNF het dossier *Kunst* aan volgens de herinrichting van de kunstvakken (*vakpagina*)
- LNF gaat ervoor zorgen dat meer facetten van film in het curriculum worden geborgd: film is niet alleen een informatief of verhalend medium, maar ook een technisch en esthetisch medium waar veel organisatietalent voor nodig is
- LNF ondersteunt niet alleen kunstvakdocenten maar ook het ontwikkelteam van Stichting Leerplan Ontwikkeling en van het CITO, zodat zij gemakkelijker toegang krijgen tot filmgeschiedenis en filmtheorie en zo handvatten krijgen om de benodigde filmvaardigheden te ontwikkelen en te monitoren
- LNF wil verder uitbreiden met onderwijsprogramma's voor het mbo: LNF zet de spotlights op de voorlopers zoals IDFA, IFFR, Movies that Matter, NFF en verschillende filmtheaters, ter inspiratie en als voorbeeldfunctie
- LNF wil niet alleen filmeducatie-aanbod maken voor de mbo-opleidingen, maar het filmveld ook stimuleren om mbo'ers een stageplek aan te bieden en drempels weg te nemen
- Uitbreiden concrete onderwijsprogramma's (zoals *Film & Nederlands*) met lessen en films voor álle taalvakken, maatschappijvakken en burgerschap.
- Blijven agenderen van belangrijke actuele thema's met relevante films en hoogwaardige lessen via de

themapagina's: Hoe stimuleer je leesmotivatie? Hoe maak je slavernij en oorlog visueel en bespreekbaar?

Co-creatie van scholen met filmeducatie-aanbieders

Het is van belang dat expertise over filmeducatie toegankelijk is voor elk filmtheater zodat de filmtheaters een duurzame relatie kunnen opbouwen met de scholen in de buurt. De grotere filmtheaters in het land hebben vaak filmeducatie in hun beleidsplan opgenomen en een educatiemedewerker aangenomen. De verankering van filmeducatie in de hele keten wordt vergroot als ook kleinere filmtheaters een visie hebben op filmeducatie en geholpen worden met het vormgeven daarvan. Om kennis te delen organiseerden regionale filmhubs kennisdagen voor filmtheaters en schreven ze een filmeducatiehandboek. Laagdrempelige communicatie vindt plaats in een app-groep met educatiemedewerkers van alle filmvertoners van Nederland (theaters en festivals).

Het is van groot belang dat er geïnvesteerd wordt in goede moderatoren om educatieve programma's te begeleiden. De grotere festivals en filmtheaters hebben daar deels al in geïnvesteerd en delen onderling een lijst met moderatoren die goed zijn in het bespreken van films per doelgroep (onder andere speciaal onderwijs en praktijkonderwijs) en per onderwerp. LNF gaat ook per regio een lijst van goede moderatoren opzetten, zodat elk theater of festival hier gebruik van kan maken.

Zonder medewerking van producenten en distributeurs kan LNF geen kwalitatief hoogwaardige programma's neerzetten. Vandaar dat LNF in overleg met hen en met de andere BIS-instellingen tot een nieuw samenwerkingsplan is gekomen om films al vanaf de uitbreng te begeleiden met een digitale lesbrief en een campagne gericht op het onderwijs. Dit geeft rijkere

lessen, betere zichtbaarheid voor de films en bespaart kosten voor filmfestivals en filmtheaters, omdat er al eerder door de producenten zelf in lesmateriaal wordt geïnvesteerd.

Niet alleen samen beter naar films leren kijken in de klas is van belang, ook samen films leren *maken* is belangrijk. De netwerkliden die films maken met leerlingen (zoals Bekijk 't), blinken uit in co-creatie tussen scholen om samen tot een relevant programma te komen. Andere netwerkliden leiden leraren op tot filmcoach om eindexamenfilms te maken (denk aan kinderrechtenfilms en Hollywood in de Klas). Er valt nog veel winst te behalen door de kennis van deze experts ook te delen met alle regionale filmhubs en meer ondersteuning te bieden bij het aanvragen van financiering voor filmtechniek, filmmakers als gastsprekers etc.

Wat gaat LNF doen in 2025-2028?

- Blijven ondersteunen van filmtheaters met onderwijskennis en filmprogrammering (onder andere door uitbreiding van de *Korte Film Poule*)
- Nederlandse makers (als rolmodel, representatie, nieuw Nederlands cultureel erfgoed) meer zichtbaar maken in filmtheaterprogramma's voor het onderwijs
- *Ondersteunen van producenten en distributeurs* bij ontwikkeling van educatieve materialen bij nieuwe Nederlandse jeugdfilms
- Filmtheaters en festivals die pionieren op het gebied van co-creatie als ambassadeurs inzetten
- Kennis van aanbieders van actieve filmeducatie (filmmaken) meer zichtbaar maken
- Ondersteunen van scholen en aanbieders bij fondsenwerving

Aansluiten bij de leerling

De leerling is uiteindelijk de doelgroep voor alle programma's. Het Netwerk Filmeducatie heeft veel kennis vergaard over de benadering van leerlingen. Filmfestivals zoals Cinekid, NFF, IDFA, IFFR en Movies that Matter en de grote filmtheaters testen vaak hun films op scholen voordat zij educatieprogramma's definitief aanbieden. Daarnaast werken festivals vaak met jongerenpanels, die ze om feedback vragen. Het Scholieren Filmfestival is bijvoorbeeld een festival dat leerlingen leert om films te programmeren en te promoten en Oxville Cinema is een filmtheater dat jongeren betreft bij de programmering. Deze kennis kan nog meer worden gedeeld met andere festivals, filmtheaters, producenten en distributeurs.

Steeds meer festivals, theaters en workshopdocenten richten zich op leerlingen in het speciaal onderwijs. Ook leraren uit het speciaal onderwijs zelf vragen steeds vaker om advies om film in te kunnen zetten in hun lessen. Er is nog een wereld te winnen door filmeducatie ook aan deze leerlingen structureel aan te bieden.

Wat gaat LNF doen in 2025-2028?

- Meer kennis delen van evaluaties door leerlingen van 4 tot 20 jaar van filmprogramma's in de klas (zowel film kijken als film maken)
- Meer leerlingen van 4 tot 20 jaar betrekken bij het ontwikkelen van onderwijsprogramma's
- Meer diverse en praktische beroepen in de film- en media-industrie uitlichten en promoten, niet alleen de talige of concept-lesprogramma's
- Meer delen van ervaringen met leerlingen in het speciaal onderwijs en beter aansluiten bij hun behoeftes en mogelijkheden

2.2 Andere filmeducatie-activiteiten

Naast het LNF initieert en coördineert Eye ook andere landelijke filmeducatie-activiteiten waarin onderzoek, verdieping en verandering centraal staan. Hoe maak je filmeducatie toegankelijk voor het speciaal onderwijs? Hoe kan filmeducatie helpen bij het lerarentekort? Welke plaats heeft filmerfgoed in het filmeducatieverhaal? Met deze landelijke educatieve activiteiten wil Eye initiëren, experimenteren en agenderen. Bottom-up en in dialoog met diverse doelgroepen worden belangrijke stappen gezet om toegankelijkheid, kansengelijkheid en inclusie te bevorderen. Hier worden enkele van deze activiteiten kort uitgelicht.

Filmlessen

Eye ontwikkelt algemene filmlessen, die zijn in te zetten door leraren en educatiemedewerkers van

filmtheaters, festivals, bibliotheken en andere culturele instellingen. Daarnaast kan Eye gastdocenten (vaak filmmakers of filmdocenten) beschikbaar stellen, die op locatie lessen geven over Feit & Fictie (in samenwerking met IDFA ontwikkeld) of Filmtaal & Erfgoed. Ook adviseert Eye partners in het ontwikkelen van lesmateriaal, met bijvoorbeeld een didactisch format of eindredactie. Om aan te sluiten bij de praktijk van de hoofdeindegebruiker (de leraar) worden alle lessen digitaal aangeboden via het onderwijsplatform LessonUp. In deze series worden de basiselementen van film behandeld: verhaal, acteren, camera en geluid, montage en *art department*. Alle lessen hebben tot doel een beter begrip van filmtaal te bieden en alle lessen samen staan in dienst van de gehele filmcultuur, dus niet van één specifieke film of één specifiek festival. De lessen nemen de volle breedte en diversiteit van film als uitgangspunt. De succesvolle lessenreeksen **Filmkwartier**, **Cinemini**

Foto: Corinne de Korver

Europe, Dit is Film, en Film en Kunst worden de komende periode uitgebreid met nieuwe lessen en er komt een serie filmgeschiedenis lessen.

De Korte Film Poule en Eye Film Player zijn twee activiteiten die Eye ontwikkeld heeft om de toegankelijkheid van bijzondere films te vergroten, ten dienste van een bloeiend filmklimaat in Nederland.

Korte Film Poule

Met de Korte Film Poule stelt Eye een groot aantal korte films, documentaires en animaties beschikbaar voor filmtheaters, scholen en andere belang hebbenden in het hele land. De korte films komen uit de Eye-collectie, NTR Kort! en van diverse onafhankelijke makers en distributeurs. De Korte Film Poule is gratis toegankelijk voor educatief gebruik. Er worden films uit de poule aangeraden en compilatieprogramma's gemaakt die in te zetten zijn voor schoolvoorstellingen voor het basis- en het voortgezet onderwijs, inclusief educatief materiaal.

Eye Film Player

De Eye Film Player (player.eyefilm.nl) is de streamingdienst waarop het publiek *on demand* een groeiende selectie van nu al meer dan 350 titels uit de collectie van Eye kan bekijken. Het platform heeft nadrukkelijk een ideële doelstelling: Eye wil de films in de collectie niet alleen in het museum, maar ook online vertonen zodat iedereen wereldwijd toegang heeft tot dit bijzondere filmerfgoed en zich bewust wordt van de rijke geschiedenis van de film. Alle films van de Eye Film Player zijn via een **onderwijsabonnement** kosteloos beschikbaar voor klassikaal, educatief gebruik. Als kunstdocent vind je hier de mooiste filmklassiekers, neerlandici hebben toegang tot de beste boekverfilmingen en geschiedenisdocenten kunnen er films vinden die tijdvakken tot leven wekken.

Cultuurcoach

Eye is coördinator van het experimentele project Cultuurcoach in Amsterdam, waarin gemeente, scholen en culturele instellingen cultuureducatie samen vormgeven op scholen waar dat niet vanzelf gaat, bijvoorbeeld vanwege het lerarentekort en sociaaleconomische problemen. Samen met Cinekid, NurLimonade en De Taartrovers ontwikkelde Eye een concrete leerlijn over film met en voor deze scholen, met ruim veertig lessen voor groep 1 t/m 8. Deze lessenreeks wordt momenteel toegepast op negen basisscholen. De ervaringen op deze scholen worden gebruikt om deze lessenreeks in de komende beleidsperiode te perfectioneren. Alle ervaringen en materialen worden in het landelijk netwerk gedeeld, zodat het project Cultuurcoach op meer plekken kan worden geïmplementeerd.

(Voortgezet) Speciaal Onderwijs

Filmeducatie ondersteunt (V)SO-leerlingen bij het herkennen van emoties en het gebruiken van film als expressietaal. Eye heeft succesvolle programma's ontwikkeld met drie (V)SO-scholen (Cluster 2, 3 en 4). In de volgende fase wil Eye verbreden naar Cluster 1 (blind- en slechtziend). Eye deelt de leeropbrengsten uit alle clusters via het Landelijk Netwerk Filmeducatie en Filmhub Noord-Holland, en Stichting VierTaal en Stichting IN Gebaren.

Talentontwikkeling samen met partners in het filmveld

In de talentontwikkelingstrajecten MovieZone en Exposed biedt Eye jongeren en jongvolwassenen (autodidacten en studenten van audiovisuele beroepsopleidingen) de kans om zichzelf verder te ontwikkelen in het filmveld als programmamaker, programmeur, curator, educatie- of marketingmedewerker en producer. In verschillende trajecten, van

beginnend tot meer gevorderd, worden jonge mensen met interesse in film als beroepspraktijk gekoppeld aan elkaar én aan bewezen talent en professionals uit de filmindustrie. Eye ziet talentontwikkeling voor deze getalenteerde jongeren ook als een belangrijke kweekvijver voor de filmindustrie.

Om deelnemers van de talentontwikkelingsprogramma's een rijk programma te kunnen bieden is samenwerking met partners uit het filmveld uiteraard onmisbaar. Partners als The Black Archives, International Queer & Migrant Filmfestival Amsterdam (IQMFA) en Da Bounce Urban Film Festival (DBUFF) brengen diverse perspectieven en netwerken mee. Eye gaat deze samenwerkingen uitbreiden en nog zichtbaarder maken. Jonge professionals zijn inspiratiebron en rolmodel voor jongeren die verder willen met film in masterclasses en workshops in heel Nederland. Jongeren zijn ook belangrijke gesprekspartners om te weten wat er speelt onder deze generatie en wat hen interesseert in film. Zij helpen agenderen wat aandacht verdient in het filmveld en dragen bij aan meerstemmigheid. De perspectieven van jonge mensen dragen via deze programma's ook bij aan een relevante en innovatieve filmcultuur vandaag én in de toekomst.

"It was heartening to observe the filming children moving around the building, completely at ease and involved with the institution. The choice to let them use professional equipment instead of mobile phones was particularly wonderful."

Anita Łozińska-Woźniak (Creative Director, Elsevier)

Film still *Sweet Dreams* (Ena Sendjarević, 2023). Renée Soutendijk (hier afgebeeld) ontving de prijs voor beste actrice op het filmfestival van Locarno

3 SEE NL

Nederland heeft een rijke en diverse filmproductie. De Nederlandse speelfilms, documentaires, jeugdfilms, korte films en cinematografische VR-producties bieden troost en plezier, roepen discussie op, stellen vragen en brengen andere perspectieven op de wereld.

De Nederlandse film boekte de afgelopen vier jaar internationaal succes, maar een groot publiek (zowel binnen als buiten Nederland) bereiken is door de groei van het wereldwijde aanbod uitdagender geworden, want de concurrentie is groot.

De inspanningen en de lobby van promotie-agentschap SEE NL om zoveel mogelijk Nederlandse films en filmmakers op de juiste internationale podia te krijgen, en ze te helpen om in de wereld buiten Nederland op een professionele manier hun publiek te vinden, is daarom belangrijker dan ooit.

Voor Eye zijn de Nederlandse filmindustrie en het filmveld als geheel (inclusief de opleidingen) essentiële bondgenoten voor de uitvoering van de kerntaken van SEE NL en de positionering van Eye.

Internationale promotie NL'se film

Sinds 2019 zijn de internationale promotietaken voor de Nederlandse film belegd bij SEE NL, een samenwerkingsverband tussen Eye Filmmuseum en het Nederlands Filmfonds. In de afgelopen vier jaar is deze samenwerking verder ontwikkeld en geïntensiveerd.

SEE NL krijgt nu een door het Filmfonds gesubsidieerde film voor het eerst te zien als die al bijna af is, maar streeft ernaar om in de toekomst in overleg met het Filmfonds al in een eerder stadium van het productieproces betrokken te worden. Zo kan SEE NL eerder en beter helpen bij de internationale promotie van projecten en meedenken over een doelgerichte strategie voor internationaal succes.

Naast het Filmfonds zijn ook veel andere partijen uit de Nederlandse filmindustrie natuurlijke partners in de internationale promotie van de Nederlandse film door SEE NL. De hele keten wordt door SEE NL zoveel mogelijk betrokken, inclusief de internationale filmfestivals in Nederland, belangenverenigingen zoals NAPA en DAFF, Nederlandse distributeurs en sales agenten, initiatieven zoals FilmForward, regionale talenthubs zoals Cinesud, New Noardic Wave en Moving Arts Centre Amsterdam, en trainingsinitiatieven als ACE Producers en New Producers Academy.

Internationaal werkt SEE NL samen met het wereldwijde netwerk van internationale filmfestivals, Nederlandse ambassades en consulaten, sales agenten die Nederlandse films in hun pakket hebben, distributeurs die belangrijk zijn in bepaalde territoria of genres, en organisaties als European Film Promotion, European Film Academy, The Academy of Motion Picture Arts and Sciences,

Unifrance, BFI, Flanders Image en Wallonie Bruxelles Images. De belangrijkste partners in de internationale promotie blijven de filmmakers en producenten zelf. Vaak spelen scenaristen en acteurs hierbij ook een rol. Het is de taak van SEE NL om samen met hen de Nederlandse filmproductie en het Nederlandse filmische gedachtegoed op een zo groot mogelijke verscheidenheid aan internationale podia te presenteren.

Positionering

SEE NL gaat in de nieuwe beleidsperiode nog doelgroepgericht, laagdrempeliger en flexibeler werken voor een grotere en meer diverse groep Nederlandse filmmakers. Met het doel de Nederlandse film effectiever te promoten is het team van SEE NL de afgelopen jaren gedifferentieerd gaan werken, met promotiemanagers die ieder een eigen specialisme hebben en hun eigen, genrespecifieke

netwerk onderhouden en uitbouwen. Het gaat om vijf specialismes: speelfilm, documentaire & animatie, korte & experimentele film, kinder- en jeugdfilm en VR. Deze werkwijze is zeer effectief gebleken, en hiermee heeft SEE NL naast de gebruikelijke aandacht voor Nederlandse speelfilms ook met succes extra impulsen kunnen geven aan de promotie van documentaires, korte (animatie)films en immersieve projecten.

In samenwerking met het Nederlands Filmfonds is het team uitgebreid met een *content manager* die zich bezighoudt met het maken van items en het verspreiden van het laatste internationale nieuws over de Nederlandse film via alle publicitaire kanalen. Na het vertrek van Ido Abram keert SEE NL weer terug naar de originele opzet, waarbij het nieuwe hoofd zich volledig richt op de internationale promotie en geen functie als adjunct-directeur van Eye vervult. SEE NL zal ook in de nieuwe beleidsperiode vacatures zo divers en inclusief mogelijk invullen.

Opvallend is dat de internationaal meest succesvolle Nederlandse films vrijwel altijd vernieuwend of vooruitstrevend zijn in onderwerp of vorm en vaak nieuwe stemmen in de Nederlandse filmwereld reflecteren. Het zijn dus de heldere, en soms radicale, artistieke en inhoudelijke keuzes die momenteel blijken te resoneren in de internationale filmwereld. En dit in een tijd dat de concurrentie voor internationale filmfestivals moordend is. Veel festivals en markten zijn na de coronapandemie nog steeds niet terug op volle sterkte. Ook de sales agenten en distributeurs nemen weinig risico en (ver)kopen voornamelijk grote titels van bekende namen.

In dat licht is het internationale succes van de Nederlandse films zeker bijzonder te noemen. De Nederlandse kinderfilms zijn in Europa zelfs toonaangevend

Film still *Knor* (Mascha Halberstad, 2022)

(bijvoorbeeld *Knorvan* Mascha Halberstad, *Kiddo* van Zara Dwinger, *Strijder* van Camiel Schouwenaar, en *Okedoeibedankt* van Nicole van Kilsdonk). Nederlandse documentaires worden geselecteerd voor de grote en belangrijke festivals (*Shadow Game* van Eefje Blankevoort en Els van Driel, *Turn Your Body to the Sun* van Aliona van der Horst, *The Occupied City* van Steve McQueen en Bianca Stigter).

Een aantal grote publieksfilms eindigde hoog met internationale kijkcijfers op de *streamingplatforms*, zoals *The Forgotten Battle* van Matthijs van Heijningen en *Zee van tijd* van Theu Boermans. Ook op het gebied van creatieve virtualreality-producties en andere immersieve werken doen de Nederlandse makers en producenten het opvallend goed ondanks budgettaire beperkingen, met bijvoorbeeld vijf titels in de competitie van het filmfestival van Venetië. Ook belangrijk om te vermelden zijn de successen die Nederlandse producenten boeken met minoritaire coproducties, waarmee Nederland in vergelijking met veel Europese landen bovenmatig goed scoort.

SEE NL wil dan ook nadrukkelijk een kanttekening plaatsen bij de analyse van het recente Olsberg-onderzoek naar de teleurstellende positie van de Nederlandse speelfilm in internationaal perspectief. Het is zeker waar dat er nog winst te behalen is voor de Nederlandse speelfilm op Cannes, Berlijn, Venetië en Sundance (en daar blijft SEE NL zich ook onverminderd voor inzetten), maar wie een eenzijdige focus heeft op alleen speelfilms op alleen die vier festivals, mist veel van wat de Nederlandse filmsector te bieden heeft!

Maatwerk

SEE NL kijkt per film welk festival het beste beginpunt van de internationale carrière van een film kan zijn, want maatwerk is geboden. Natuurlijk zijn Cannes, Berlijn, Venetië en Sundance internationaal

toonaangevende festivals, maar dit zijn niet voor iedere film de *beste* festivals. Soms zijn festivals als Locarno, IFFR, Karlovy Vary, Tribeca, IDFA, CPH:Dox, Cinekid en Annecy van groter belang voor de internationale profilering en het artistieke en commerciële succes van een film dan deze 'grote vier'. SEE NL gaat in de nieuwe beleidsperiode daarom voortbouwen op wat is verwezenlijkt, maatwerk leveren voor iedere film en de promotieactiviteiten nog verder intensiveren en professionaliseren. Zo wordt de huisstijl aangepast en consequenter door gevoerd. De *content manager* gaat nieuwe kanalen inzetten en meer eigen content maken om Nederlands filmnieuws te verspreiden en de bekendheid van SEE NL te vergroten. Ook wordt ingezet op een meer zichtbare, uniforme en herkenbare aanwezigheid van SEE NL op filmfestivals, zowel in Nederland als in het buitenland en steeds vaker ook online, in verband met duurzaamheidsoverwegingen.

Aanwezigheid op festivals

Op de filmfestivals en coproductiemarkten in Berlijn, Cannes en Clermont Ferrand organiseert en coördineert SEE NL een eigen Nederlandse stand of paviljoen. Nederlandse filmprofessionals gebruiken deze locaties voor afspraken met internationale collega's. Ook de promotiemanagers van SEE NL hebben in de stands veel ontmoetingen met internationale festivalprogrammeurs, sales agenten en Nederlandse makers en producenten. Daarnaast organiseert SEE NL in de stands netwerkactiviteiten, vaak met (inter)nationale partners, en begeleidt waar nodig de delegaties van de geselecteerde films op deze festivals.

Benelux-samenwerking

Sinds twee jaar werken de promotiepartners in de Benelux inhoudelijk meer samen. Zo zijn er succesvolle gemeenschappelijke focusprogramma's

georganiseerd in Fipadoc (Frankrijk) en Visions du Réel (Zwitserland) en werd in Annecy een netwerkreceptie georganiseerd. De Benelux-landen streven naar meer gezamenlijke aanwezigheid op internationale festivals om de zichtbaarheid en aantrekkingskracht voor bezoekers en partners te vergroten. Overkoepelende activiteiten bevorderen ook de uitwisseling van kennis en ervaringen tussen de Benelux-landen, wat leidt tot duurzame projecten met meer impact. België (Vlaanderen) is een van de focuslanden in het Internationaal Cultuurbeleid 2021-2024. Samenwerking met de Benelux-partners levert op den duur efficiency-voordelen op en kan extra budget vrijmaken voor andere zaken.

Scandinavian Films is de overkoepelende organisatie voor de promotie van vijf *Nordic countries*, die bewijst dat een gezamenlijke en overkoepelende merkstrategie voor de regio als geheel goed werkt. De zichtbaarheid en aantrekkingskracht van afzonderlijke (kleine) filmlanden kan aanzienlijk worden versterkt door samen op te trekken. Ook het combineren en delen van logistiek en presentatie zorgt voor een effectievere en meer duurzame inzet van middelen en verhoogt het internationale bereik van de afzonderlijke landen. Na een positieve evaluatie van de Benelux-activiteiten zal worden gewerkt aan meer gemeenschappelijke stands, bijvoorbeeld in Cannes en Clermont Ferrand, en aan nog meer inhoudelijke Benelux-focusprogramma's, bijvoorbeeld in Venetië (immersieve media), Annecy (animatie) en CPH:Dox (documentaire).

Internationaal Cultuurbeleid: Nederlandse focusprogramma's

In principe kunnen alle activiteiten van SEE NL onder de noemer van het internationaal cultuurbeleid geschaard worden. In de huidige beleidsperiode organiseerde SEE NL jaarlijks tussen de 20 en 30 Nederlandse focusprogramma's in het buitenland.

De filmprogramma's zijn maatwerk en varieerden in omvang en aard, zowel fysiek als online, en werden vaak in samenspraak met de cultuurfondsen, de Nederlandse ambassades en consulaten en met DutchCulture uitgevoerd.

Zo organiseerde SEE NL verschillende filmprogramma's van vrouwelijke regisseurs (onder andere bij het Festival Cinéma por Mujeres Madrid en de Cinematheek in Macau), jeugdfilmprogramma's (onder andere in het Erasmushuis Jakarta, Busan International Kids and Youth Festival en Montreuil Frankrijk), recente Nederlandse arthousefilms (Gutek Cinema in Polen, Dutch Film Festival Beijing, Brazilië en Cuba).

Onder de noemer *Futuro Presente* werd in een samenwerking tussen onder andere SEE NL, Fonds Podiumkunsten, het Letterenfonds en de Nederlandse Ambassade in Rome in 2023 een groot Nederlands jeugdcultuurprogramma georganiseerd in verschillende Italiaanse steden. SEE NL nam het filmonderdeel voor zijn rekening met succesvolle Nederlandse kinder- en jeugdfilmprogramma's in Giffoni en Festival dei Populi.

Focuslanden

SEE NL volgt de beleidsmatige focuslanden van het Fonds en waar mogelijk wordt ook hier gezamenlijk opgetrokken. Zo organiseert het Fonds de uitgebreide workshop *10 voor 50* in Suriname waaruit 10 documentaires over 50 jaar onafhankelijkheid van Suriname zullen voortkomen in 2025. SEE NL neemt deze documentaires, evenals films uit andere Caraïbische landen, onder zijn promotionele hoede.

Uit onderzoek onder de Nederlandse filmproducenten kwam de wens naar een nauwere samenwerking met Frankrijk naar voren. Daarom is SEE NL eind 2023 een van de organisatoren van een groot focusprogramma in Les Arcs, waar met een delegatie van

ongeveer 30 Nederlandse filmprofessionals nieuwe en klassieke Nederlandse films en nieuwe filmprojecten gepresenteerd worden aan de Franse filmgemeenschap en internationale gasten. In 2021 werd ook in IJsland een succesvolle Nederlandse focus (inclusief delegatie) georganiseerd.

Dankzij het Buitenlands Bezoekers Programma (BBP) heeft SEE NL de grote filmfestivals in Nederland kunnen ondersteunen en verrijken door het uitnodigen van internationale filmprofessionals die interesse hebben in de Nederlandse film of potentieel interessante partners zijn voor Nederlandse filmmakers en producenten. Tijdens de coronapandemie heeft SEE NL de middelen van het BBP ingezet voor vergoedingen voor online sprekers, lezingen en masterclasses.

Talent

SEE NL maakt actief deel uit van European Film Promotion (EFP). Naast de noodzakelijke en zeer efficiënte uitwisseling van informatie organiseert EFP ook een aantal talentprogramma's waar SEE NL de afgelopen jaren succesvol in participeerde. *Shooting Stars*: presentatie van nieuw acteertalent; *Producers on the Move*: presentatie van succesvolle producenten; *Europe! Voices of Women in Film*: nieuwe films van vrouwelijke regisseurs; *Future Frames*: beste studentenfilms, om er een paar te noemen.

Daarnaast participeerde SEE NL in andere showcases van Nederlands talent voor internationale casting en talent agents. SEE NL ondersteunde Nederlandse sales agenten met gratis *market screenings* en promotionele interviews tijdens de lockdownperiode. SEE NL deelde zijn kennis en netwerken ook met aankomende makers en producenten van bijvoorbeeld The New Producers Academy, Generation inclusion en De Vrijplaats van Film-Forward en Cinesud.

In de nieuwe beleidsperiode gaat SEE NL meer promotie doen voor de kwalitatief zeer hoogstaande Nederlandse postproductiebedrijven, die als branche een van de drijvende krachten zijn achter de succesvolle Nederlandse minoritaire coproducties (in samenwerking met de Netherlands Film Commission).

Bewust

SEE NL onderschrijft het belang van meerstemmigheid en de versterking van de internationale positie van vrouwen bij de lobby voor de Nederlandse film in het buitenland. SEE NL ondersteunt daarom van harte de activiteiten van het Filmfonds om de Nederlandse filmindustrie diverser en inclusiever te maken en films met unieke verhalen en nieuwe perspectieven een kans te geven.

Via reis- en promotiebeurzen ondersteunt SEE NL makers financieel bij de presentatie en promotie van hun films in het buitenland en sluit daarbij zoveel mogelijk aan bij de Fair Practice Code.

Het is voor een internationaal promotie-agentschap helaas nog niet mogelijk om vliegreizen volledig te vermijden. Omdat SEE NL wel zo duurzaam mogelijk wil werken, ontvangen filmmakers en producenten

EFP Shooting Star 2023 Yannick Jozefzoon. Foto: Romy Treebusch

die met de trein reizen een extra ondersteuning. Daarnaast streeft SEE NL ernaar de eigen voetafdruk zo klein mogelijk te maken. Dienstreizen binnen Europa doet SEE NL (indien mogelijk) met de trein en wereldwijd vliegen de medewerkers aanzienlijk minder dan voorheen. Voor de inrichting van de stands en paviljoens maakt SEE NL gebruik van lokaal te huren materialen om grote transporten te vermijden. De catalogi en folders zijn alleen nog digitaal beschikbaar en worden niet meer gedrukt. De catering op netwerkmomenten is meestal vegetarisch.

SEE NL en de toekomst

Internationale promotie van de Nederlandse film blijft juist in deze onzekere tijd van groot belang. Nederland streeft ernaar om in een woelige, competitieve wereld zichtbaar te blijven, en film speelt hierin een cruciale rol als een veelzijdig middel om ons land internationaal te promoten. Economische, culturele en communicatieve belangen gaan bij de internationale promotie van de Nederlandse film hand in hand. Naast de eerder beschreven intensievere samenwerking (promotioneel, inhoudelijk en financieel) met de Benelux-partners, heeft SEE NL de volgende voornemens en wensen voor de toekomst.

Film still *It's Nice in Here* (Robert-Jonathan Koeyers, 2022)

Academy Awards

SEE NL coördineert de Nederlandse inzending voor de *Oscar for Best International Feature*. De concurrentie is moordend en de campagne voor een Oscar is een kostbaar commercieel circus. SEE NL spendeert veel geld aan de campagne, met een publicist in Los Angeles, en fysieke en online vertoningen in onder andere Los Angeles en New York. Ruim een vijfde van het totale activiteitenbudget van SEE NL gaat naar de Oscarcampagne, inclusief een extra financiële injectie van het Filmfonds.

Samen met het Filmfonds en andere stakeholders wil SEE NL daarom werken aan andere criteria voor het inzenden van een film in deze categorie van de Oscars, zoals het al hebben van een Amerikaanse distributeur of een contract met een *streamingdienst* die actief is in de Verenigde Staten. Alleen op deze manier, en met een bundeling van marketingbudgetten, kan een serieuze en kansrijke campagne voor een Nederlandse Oscar gevoerd worden.

De regels en criteria voor de inzending voor andere Oscarcategorieën, zoals korte films en documentaires, zijn al enige jaren geleden aangepast en de wijzigingen oogsten succes. Ieder jaar ondersteunt SEE NL nu bijvoorbeeld de Oscarcampagnes van een aantal korte films of documentaires, die al eerder een *Oscar Qualifying Festival* hebben gewonnen of aangekocht zijn door een Amerikaanse distributeur of *streamingdienst*. In de nieuwe beleidsperiode zal er wellicht minder geld gaan naar de speelfilminzending en meer naar de Oscar-inzendingen voor documentaires en korte films.

Ambities SEE NL in 2025-2028:

- Onderzoeken hoe SEE NL met de *streamingdiensten* kan samenwerken
- De Oscarprocedure aanpassen met als doel de campagnes kansrijker te maken
- Talentontwikkelingprogramma's voor studenten opzetten tijdens Nederlandse focusprogramma's in samenwerking met de Filmacademie en andere filmopleidingen
- Producenten beter informeren over randvoorwaarden met het oog op het gewenste internationale traject van een film
- Samenwerking met het Nederlands Filmfonds en Netherlands Film Commission voortzetten en intensiveren
- SEE NL zichtbaarder maken met een publiciteitskit voor festivals en producenten
- SEE NL herkenbaarder maken middels een geprofessionaliseerde huisstijl die voor alle publicitaire uitingen inzetbaar is
- SEE NL toegankelijker en laagdrempeliger maken door middel van een betere *user experience* (UX) op de website en vernieuwing van content (LinkedIn, tone of voice, snellere infoweb, meer eigen content)
- SEE NL persoonlijker maken via een online campagne rond de medewerkers
- Focus op voorlichting bij een meer diverse en inclusieve groep van producenten en organisaties, buiten de gevestigde orde
- Invoeren van een laagdrempelig spreekuur voor producenten met genrespecialisten
- *Meet SEE NL* – introduceren laagdrempelige meetings met personeelsleden SEE NL tijdens Nederlandse festivals